

Г. І. Кореняко

Інноваційний центр НАН України, Київ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ СПІВРОБІТНИЦТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ З КИЇВСЬКОЮ МІСЬКОЮ ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ

У 2005 р. продовжувалась робота по реалізації Договору і Програми співробітництва НАН України і Київської міської держадміністрації (КМДА). У відповідності з Договором про науково-технічне співробітництво спільно з Головними управліннями КМДА було підготовлено перелік науково-технічних проблем міста для їх вирішення у 2005 році. За результатами проведення тендерів програму співробітництва було доповнено 16 новими проектами. Усього за цією програмою установи НАН України проводили роботу за 54-ма темами з загальним обсягом фінансування на 2005 р. близько 7 млн грн. Необхідність застосування замовниками тендерних процедур в процесі укладання договорів продовжує негативно впливати на дієвість співробітництва. Через витрати часу на проведення тендерів, фінансування робіт, які успішно пройшли тендерні процедури, роботи були розпочаті лише в IV кварталі, а початок виконання деяких з них довелося перенести на 2006 рік.

Завершено ряд проектів з розробки наукоємних видів продукції, перспективних для освоєння київськими підприємствами. Серед них енергозберігаючі пристрої для систем освітлення (розробка Інституту фізики, впроваджується на ДП КДЗ "Буревісник"), фотоелек-

тричний зарядний пристрій для мобільних телефонів (Інститут фізики напівпровідників ім. В. Є. Лошкарьова), інтелектуальний відео-процесорний пристрій (Інститут кібернетики ім. В. М. Глушкова), індикатори міцності неметалічних будівельних матеріалів та конструкцій технологічних споруд (Інститут проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича), багатооболонкова конструкція екологічно чистого сховища дизельного пального (Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона), технологія виробництва гіпсових стінових каменів (Інститут технічної теплофізики) та ін. Виготовлення деяких зразків нової продукції налагоджено на дослідних виробництвах установ НАН України, що дає змогу задовольняти попит на неї міського господарства Києва. Це, наприклад, електроди контактного зварювання для потреб домобудівних комбінатів Києва та литі бронзові заготовки для підшипників ковзання вантажного транспорту і автобусів (Фізико-технологічний інститут металів та сплавів), різці для імпортних машин, що використовуються при ремонті автошляхів міста (Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля) та ін.

Важливою складовою Програми співробітництва залишається комплекс робіт, спрямований на покращення захисту здоров'я киян.

В результаті виконання ряду проектів в аптеки та медичні заклади міста почали надходити нові ефективні лікувальні препарати, виробництво яких освоєно київськими підприємствами. Так, ЗАТ "Біофарма" за технологією Інституту мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного налагодило випуск ефективних імуноглобулінів, специфічних до вірусів герпесу 1 і 2 типу, вірусу Епштейна-Барр та хламідій. Інститутом проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича НАН України розроблені сучасні електроди для фізіотерапевтичного лікування пацієнтів замість шкідливих для здоров'я людини свинцевих електродів. Налагоджено їх виробництво, яке спроможне задовольнити потреби лікувальних установ м. Києва та всієї України. Інститутом технічної теплофізики підготовлено до промислового впровадження ряд технологій виробництва пектинів та продуктів на основі соєвої пасти, ефективних для лікувального і профілактичного харчування. Продовжувалась робота по вивченню ефективності і введенню в клінічну практику розроблених в установах НАН України нових медпрепаратів (субалін), засобів діагностики, нового медичного устаткування. Важливим для збереження здоров'я киян є налагоджений Інститутом колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського контроль за якістю питної води артезіанських свердловин.

Вагомий комплекс робіт виконувався в інтересах зеленого господарства міста. Зокрема, Національним Ботанічним садом ім. М. М. Гришка виконано широкомасштабне обстеження та інвентаризацію існуючих насаджень з оцінкою їх стану та розробкою заходів по оздоровленню і реконструкції, створено електронну базу даних по зелених насадженнях (близько 30 000 дерев і кущів) у Печерському районі, опрацьовані практичні рекомендації по подальшому утриманню деревних насаджень та виведенню нових видів, форм і сортів.

Завдяки ефективному практичному застосуванню сучасних аерокосмічних технологій Центром аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України виконано комплекс робіт щодо оцінки процесів підтоплення міських територій, їх прогнозування та виявлення зсувонебезпечних ділянок на схилах Дніпра, запропоновано шлях вирішення проблеми мінімізації теплових втрат на території міста.

Продовжувалось виконання археологічних і гідрогеологічних моніторингових досліджень в зонах історичної забудови Києва, спрямованих на збереження і відновлення історико-культурної спадщини. Проведені важливі роботи по дослідженню решток пам'ятки археології X ст. – Десятинної церкви, які дали багато нового і цікавого з точки зору хронології, стародавніх будівельних технологій, історії будівництва Десятинної церкви та історії архітектури Київської Русі. Значний обсяг досліджень виконано Інститутом археології також на території музейного комплексу "Мистецький арсенал" в м. Києві у зв'язку з аварійно-ремонтними роботами на головному корпусі Старого арсеналу XVIII ст. та робіт, пов'язаних з реставрацією пам'ятки.

Проведено п'ятий загальноміській конкурс наукових проектів молодих вчених під девізом "Інтелектуальний потенціал молодих вчених – місту Києву"; 18 переможців конкурсу отримали грошові премії.

Установами НАН України проведено ряд виставок і семінарів по пропаганді в м. Києві прогресивних розробок. Зокрема, в грудні на базі Інституту надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля відбулася виставка-ярмарок інноваційних проектів, в якій взяли участь Київська торгово-промислова палата, провідні київські інститути НАН України, керівники підприємств м. Києва, торгові аташе зарубіжних країн, представники КМДА та районних держадміністрацій м. Києва.